

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/76/75/96

- **STOSUNEK DO RZĄDU**
- **KOALICJA A REFORMY**

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ '96

STOSUNEK DO RZĄDU

W maju¹, po trzech miesiącach działalności gabinetu Włodzimierza Cimoszewicza, stosunek społeczeństwa do rządu i ocena jego pracy są w zasadzie takie same jak w kwietniu.

Tabela 1 w procentach

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań										
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	III	IV	V
	'95							'96			
Zwolennicy	25	28	24	25	26	35	39	44	41	39	38
Przeciwnicy	28	28	24	29	29	24	23	22	22	21	23
Obojętni	39	40	46	40	39	34	33	29	30	34	33
Trudno powiedzieć	7	5	6	6	7	5	6	5	6	6	6

Różnice procentowe badanych, którzy deklarują się jako zwolennicy rządu, zarówno między marcem a kwietniem, jak i między kwietniem a majem nie przekraczają granicy błędu statystycznego. Jeśli jednak na dane zawarte w tabeli 1 spojrzymy z perspektywy trzech miesięcy, zauważymy systematyczny, choć nieznaczny, spadek liczby zwolenników rządu.

Niemal we wszystkich kategoriach społecznych - oprócz młodzieży (szczególnie uczącej się), kadry kierowniczej i inteligencji oraz osób z wyższym wykształceniem - zwolennicy rządu przeważają nad jego przeciwnikami.

W porównaniu z kwietniem zaszły zmiany w stosunku do rządu w potencjalnych elektoratach poszczególnych partii politycznych. Wzrosła liczba jego zwolenników wśród osób deklarujących poparcie dla SLD, natomiast wyraźnie spadła w elektoracie drugiego z koalicjantów - PSL. Obecnie rząd ma więcej zwolenników niż miesiąc temu również wśród wyborców dwóch partii opozycyjnych - UW i ROP.

Tabela 2 w procentach

Potencjalne elektoraty	Stosunek do rządu							
	zwolennicy		przeciwnicy		obojętni		brak zdania	
	IV '96	V '96	IV '96	V '96	IV '96	V '96	IV '96	V '96
SLD	77	82	5	1	15	13	3	3
PSL	53	43	6	14	37	35	4	8
Unia Pracy	45	41	15	20	37	32	3	7
ROP	23	30	43	46	26	24	8	-
Unia Wolności	20	35	48	43	30	21	2	1
NSZZ „Solidarność”	19	14	46	47	29	37	6	2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (72), 9-13 maja '96, reprezentatywna próba losowa dorosłej ludności kraju (N=1152).

Ocena pracy rządu w stosunku do poprzedniego miesiąca zupełnie się nie zmieniła.

Tabela 3 w procentach

Ocena wyników działalności rządu premiera Włodzimierza Cimoszewicza od czasu objęcia przezeń władzy	Wskazania respondentów według terminów badań											
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	IV	V
	'95								'96			
Dobra	44	38	44	42	35	40	50	51	52	52	44	44
Zła	22	29	28	27	34	32	29	24	26	26	17	18
Trudno powiedzieć	34	32	28	31	30	27	20	25	22	21	39	37

Do II '96 - pytanie o rząd premiera Oleksego

Natomiast w dalszym ciągu zmniejsza się, choć w maju bardzo nieznacznie, odsetek optymistów co do polityki gospodarczej rządu (w porównaniu z marcem '96 - spadek o 7 punktów procentowych).

Tabela 4 w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań										
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	III	IV	V
	'95							'96			
Tak	30	32	28	28	29	41	48	54	50	45	43
Nie	49	49	50	52	50	41	30	27	30	34	34
Trudno powiedzieć	21	20	23	20	21	18	22	19	20	20	23

Stosunek społeczeństwa do premiera jest wyraźnie lepszy niż do rządu i bardziej ustabilizowany. Dwupunktowy spadek liczby osób zadowolonych z tego, że na czele rządu stoi premier Włodzimierz Cimoszewicz, i także wzrost niezadowolonych pozostają w granicach błędu statystycznego.

Tabela 5 w procentach

Czy jest Pan(i) zadowolony(a), że na czele rządu stoi premier Włodzimierz Cimoszewicz?	Wskazania respondentów według terminów badań										
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	III	IV	V
	'95							'96			
Tak	42	46	48	37	42	49	51	43	49	51	49
Nie	31	29	28	35	33	31	28	34	24	23	25
Trudno powiedzieć	27	26	24	28	25	20	21	23	27	26	26

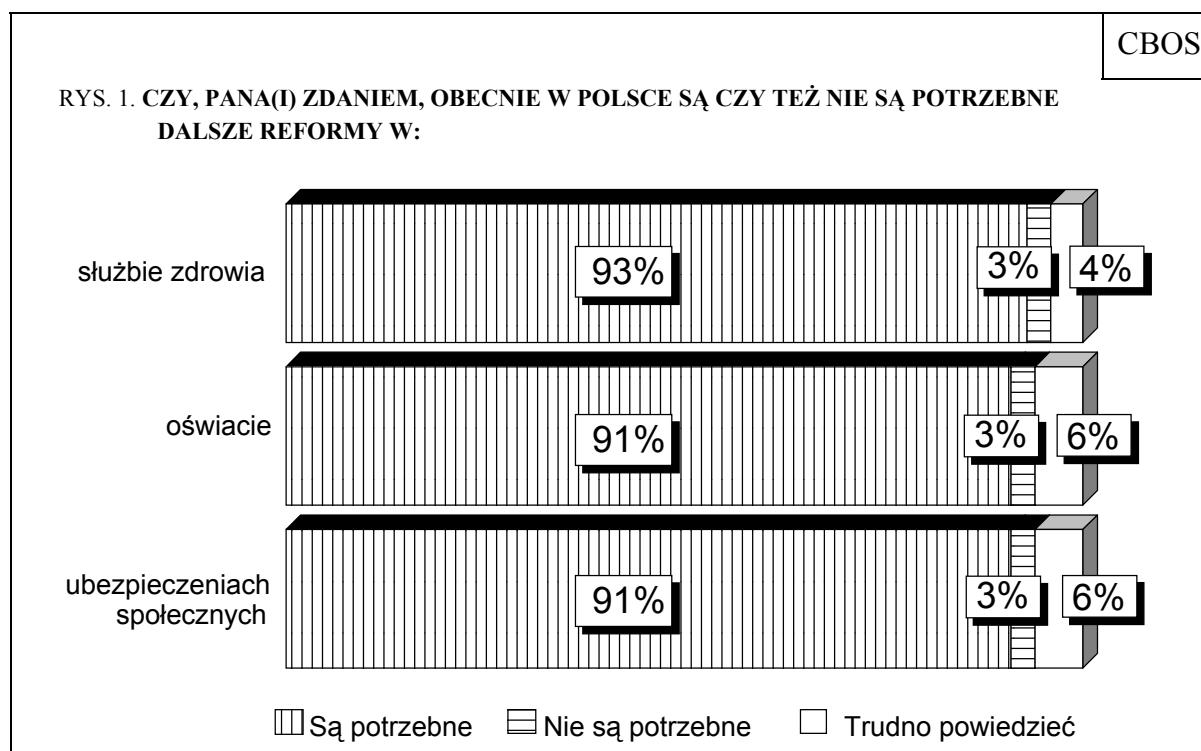
Do I '96 - pytanie o premiera Oleksego

Zadowolenie z premiera przeważa we wszystkich kategoriach społecznych z wyjątkiem osób młodych (poniżej 35 roku życia), wśród których proporcje zadowolonych i niezadowolonych są wyrównane.

KOALICJA A REFORMY

Jednym z najważniejszych wyzwań, które stoją przed naszym krajem, jest kontynuacja reform. Ostatnio mówi się, że do przyczyn ich ewentualnego wstrzymywania należą zbliżające się wybory parlamentarne i niemożność ustalenia przez partie rządzącej koalicji wspólnych posunięć. Społeczne postrzeganie konieczności i tempa reform w naszym kraju oraz reformatorskich intencji koalicji SLD-PSL było również tematem majowego sondażu CBOS.

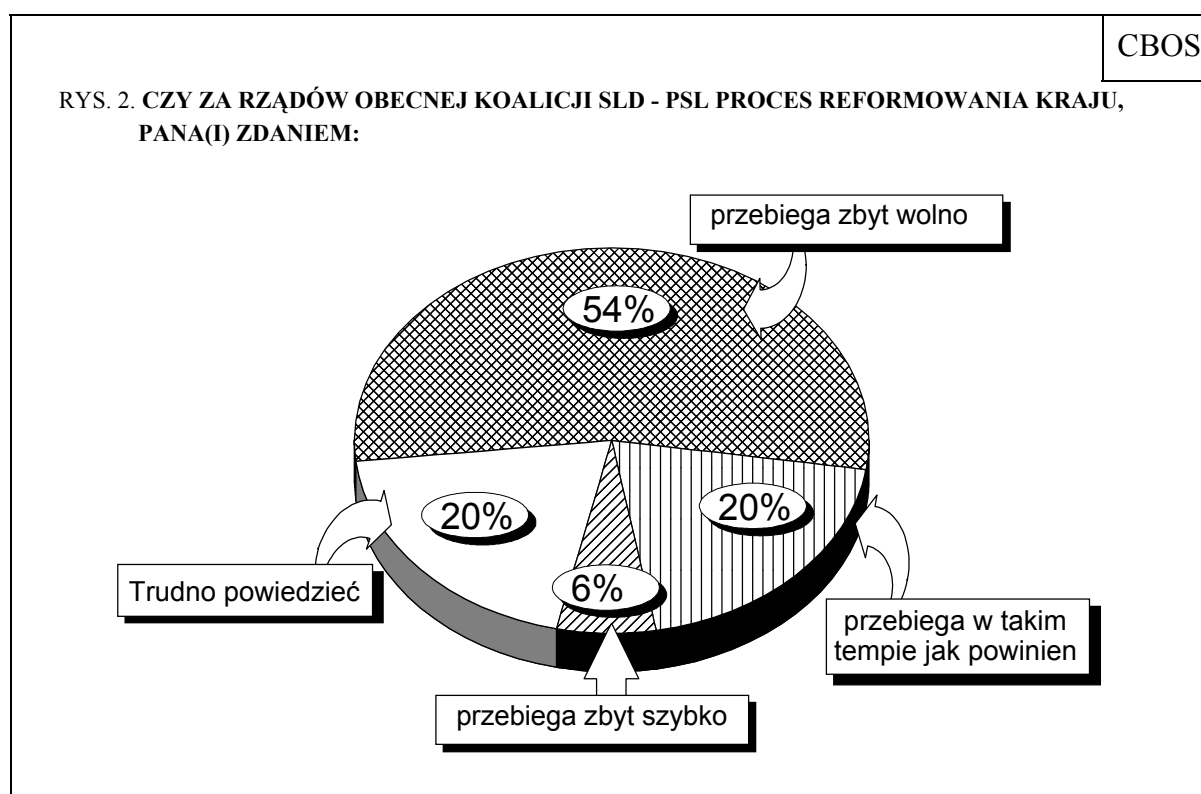
Zdecydowana większość badanych wyraziła przekonanie o potrzebie dalszych reform w służbie zdrowia, ubezpieczeniach społecznych oraz oświacie. Opinie te dominowały we wszystkich grupach społeczno-demograficznych². Warto jednak podkreślić, iż żadnych wątpliwości nie mieli w tej kwestii respondenci legitymujący się wyższym wykształceniem oraz pytani przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji.

² Por. tabele aneksowe.

Potrzebę dalszych reform w tych dziedzinach częściej niż inni dostrzegają najmłodszy ankietowani (mający poniżej 25 lat). Istnieje także wprost proporcjonalna zależność pomiędzy częstością postrzegania konieczności reform w służbie zdrowia, ubezpieczeniach społecznych i oświacie a poziomem wykształcenia badanych.

Ponad połowa respondentów jest zdania, iż za rządów obecnej koalicji SLD-PSL proces reformowania kraju przebiega zbyt wolno. Jedna piąta badanych ocenia tempo tych przemian jako właściwe, natomiast co siedemnasty ankietowany uważa je za zbyt szybkie. Warto zwrócić uwagę, iż co piąty Polak nie ma wyrobionego zdania w tej kwestii.

Ocena przebiegu procesu reformowania kraju w trakcie rządów koalicji SLD-PSL związana jest z samoidentyfikacją polityczną badanych³. Trzy czwarte (74%) respondentów deklarujących poglądy prawicowe ocenia, że za rządów obecnej koalicji tempo reform jest zbyt wolne. Należy jednak zauważyć, iż takiego zdania jest także nieco ponad dwie piąte ankietowanych identyfikujących się z lewicą (43%).

³ V Cramera równe 0.23.

Opinie w tej kwestii różnicują także opcje polityczne, wyrażane przez ankietowanych w deklaracjach zamiaru oddania głosu w wyborach parlamentarnych na poszczególne partie i ugrupowania polityczne. Tempo reform jako odpowiednie najczęściej ocenia potencjalny elektorat SLD (41%) i PSL (29%), natomiast jako zbyt wolne określają je najczęściej przyszli wyborcy BBWR (87%), NSZZ "Solidarność" (75%) oraz UW (74%).

O zbyt wolnym procesie reformowania kraju za rządów obecnej koalicji częściej niż inni mówią ankietowani prowadzący działalność gospodarczą na własny rachunek (73%) oraz przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji (70%). Częstość takich ocen wzrasta wraz z wykształceniem badanych.

Opinia respondentów o obecnym tempie reform wiąże się także z deklarowanym przez nich stosunkiem do rządu Włodzimierza Cimoszewicza (tab. 6). Zdecydowana większość przeciwników obecnego rządu jest zdania, że reformy w Polsce przebiegają zbyt wolno. Podobnie jednak ocenia je także ponad dwie piąte jego zwolenników.

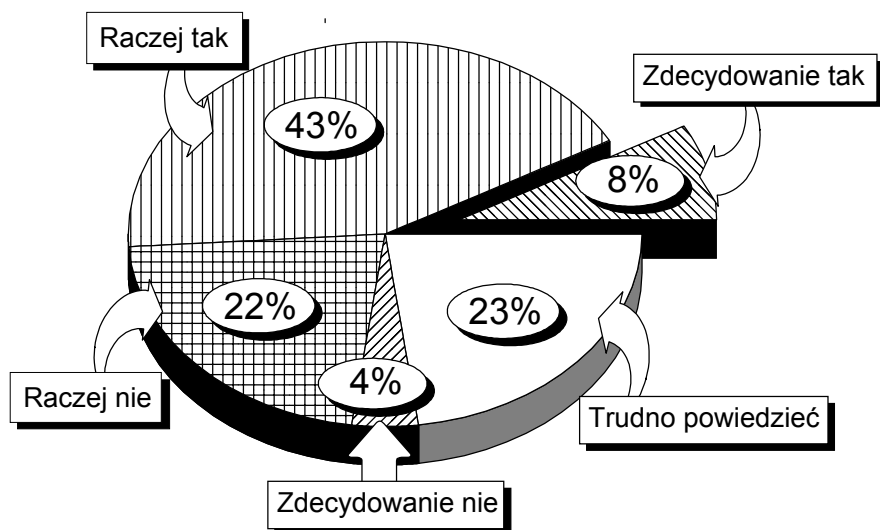
Tabela 6 w procentach

Czy za rządów obecnej koalicji SLD-PSL proces reformowania kraju, Pana(i) zdaniem:	Stosunek do rządu		
	zwolennicy	obojętni	przeciwnicy
– przebiega zbyt szybko	5	8	3
– przebiega w takim tempie jak powinien	36	12	7
– przebiega zbyt wolno	44	52	73
Trudno powiedzieć	15	29	17

Warto także zauważyć, iż proces reform przebiega zbyt wolno w opinii zdecydowanej większości osób, które uważają, że polityka obecnego rządu nie stwarza szans poprawy sytuacji gospodarczej (73%). Opinie te są jednak także częste w grupie badanych pozytywnie pod tym względem oceniających działalność rządu (48%).

O konieczności reform w służbie zdrowia, ubezpieczeniach społecznych oraz oświacie przekonana jest, jak wspomniano wcześniej, zdecydowana większość respondentów. Połowa ankietowanych wyraża przekonanie, iż rząd chce przeprowadzić te reformy. Przeciwnego zdania jest jedna czwarta badanych.

RYS. 3. CZY, PANA(I) ZDANIEM, RZĄD CHCE PRZEPROWADZIĆ REFORMY W SŁUŻBIE ZDROWIA, UBEZPIECZENIACH SPOŁECZNYCH I OŚWIACIE CZY TEŻ NIE?

Wśród osób, które uważają, iż rząd nie chce przeprowadzić reform w służbie zdrowia, ubezpieczeniach społecznych i oświacie, dominują opinie, że za rządów koalicji SLD-PSL proces reformowania kraju przebiega zbyt wolno. Warto jednak zwrócić uwagę, iż o zbyt wolnym tempie reform mówi także prawie połowa ankietowanych oceniających, że rząd chce takich zmian (tab. 7). Można więc pokusić się o wniosek, że osoby te (które stanowią 24% ogółu badanych) dostrzegają jakąś niemożność przeprowadzenia reform przez rząd obecnej koalicji.

Tabela 7

w procentach

Czy za rządów obecnej koalicji SLD-PSL proces reformowania kraju, Pana(i) zdaniem:	Czy, Pana(i) zdaniem, rząd chce przeprowadzić reformy w służbie zdrowia, ubezpieczeniach społecznych i oświacie czy też nie?	
	Tak	Nie
– przebiega zbyt szybko	7	3
– przebiega w takim tempie jak powinien	33	6
– przebiega zbyt wolno	47	80
Trudno powiedzieć	13	11

Opinie w tej kwestii silnie różnicuje deklarowany przez badanych stosunek do rządu i jego polityki oraz wyrażane przez nich identyfikacje polityczne. O tym, że rząd chce przeprowadzić reformy w służbie zdrowia, ubezpieczeniach społecznych i oświacie, przekonani są przede wszystkim jego zwolennicy (75%), osoby wyrażające opinię, iż polityka rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej (77%), badani identyfikujący się z lewą stroną sceny politycznej (77%), a także zamierzający w przyszłorocznych wyborach parlamentarnych poprzeć SLD, UP i PSL.

Tabela 8

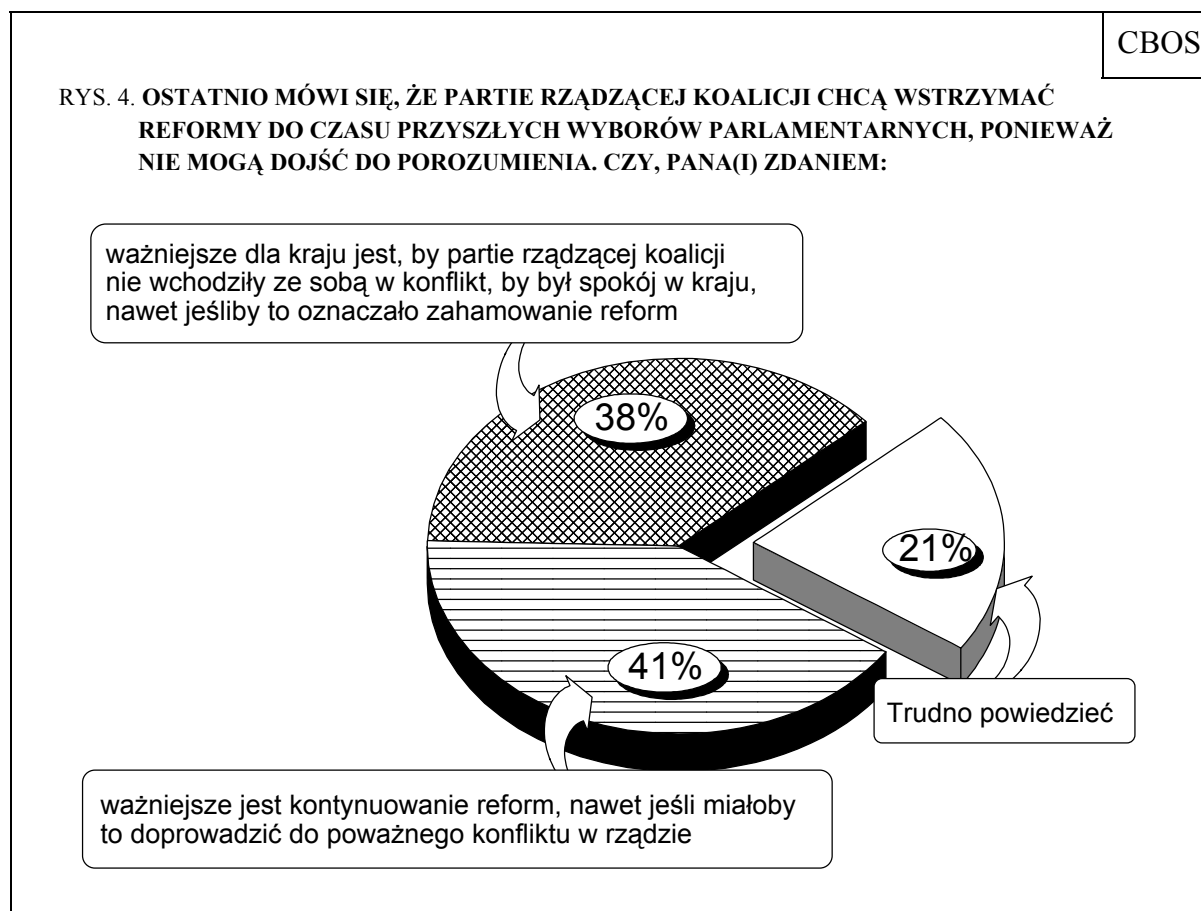
w procentach

Elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, rząd chce przeprowadzić reformy w służbie zdrowia, ubezpieczeniach społecznych i oświacie czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
Sojusz Lewicy Demokratycznej	83	6	11
Ruch Odbudowy Polski "Odrodzenie"	40	44	16
Polskie Stronnictwo Ludowe	67	14	19
NSZZ "Solidarność"	39	42	19
Unia Wolności	55	38	7
Unia Pracy	71	23	6
Bezpartyjny Blok Wspierania Reform	32	55	13
Pozostałe partie prawicowe	49	40	11

Brak woli reform w rządzie Włodzimierza Cimoszewicza dostrzegają najczęściej respondenci, którzy deklarują się jako jego przeciwnicy (56%), uważają, że polityka obecnego rządu nie stwarza szans poprawy sytuacji gospodarczej (54%), określają swoje poglądy polityczne jako prawicowe (46%) i zamierzają poprzeć w wyborach do Sejmu BBWR, ROP, NSZZ "Solidarność" i inne partie prawicowe.

Można spotkać opinie, iż w koalicji SLD-PSL nie ma całkowitej zgody co do kierunku i sposobu przeprowadzania dalszych reform w Polsce. Prowadzi to do spekulacji, iż - nie mogąc dojść do porozumienia - partie koalicji rządzącej chcą wstrzymać reformy do czasu wyborów parlamentarnych. W związku z tym zapytaliśmy respondentów, czy dla kraju ważniejsze jest, by partie rządzącej koalicji nie wchodziły ze sobą w konflikt, nawet jeśli to oznaczało zahamowanie reform, czy też kontynuowanie reform, nawet jeśli miałyby to doprowadzić do poważnego konfliktu w rządzie.

Dwie piąte badanych stwierdziło, iż ważniejsze dla kraju jest kontynuowanie reform, nawet za cenę skłócenia koalicjantów. Prawie tyle samo osób jest jednak zdania, że ważniejsze jest, by partie koalicji rządzącej nie wchodziły ze sobą w konflikt, nawet jeśli by to oznaczało zahamowanie reform.

Za bezwarunkowym kontynuowaniem reform najczęściej opowiadają się osoby z wyższym wykształceniem (75%). Poparciem dla przemian wyróżniają się także młodsze grupy badanych (uczniowie i studenci - 61%, ankietowani w wieku do 34 lat - 49%).

Opinie respondentów w tej kwestii zróżnicowane są też przez ich afiliacje polityczne. Zwolennikami tezy o utrzymaniu spokoju w koalicji rządzącej, nawet jeśli by to oznaczało zahamowanie reform, są najczęściej badani zamierzający w najbliższych wyborach parlamentarnych poprzeć SLD (53%) oraz UP (51%), a także osoby identyfikujące się z lewicą (50%). Pogląd ten dominuje również wśród ankietowanych określających się jako zwolennicy rządu Włodzimierza Cimoszewicza.

Tabela 9

w procentach

Czy, Pana(i) zdaniem:	Stosunek do rządu		
	zwolennicy	obojętni	przeciwnicy
– ważniejsze dla kraju jest, by partie rządzącej koalicji nie wchodziły ze sobą w konflikt, by był spokój w kraju, nawet jeśli to oznaczało zahamowanie reform	47	36	27
– ważniejsze jest kontynuowanie reform, nawet jeśli miałyby to doprowadzić do poważnego konfliktu w rządzie	39	34	58
Trudno powiedzieć	14	30	15

Za kontynuowaniem reform, nawet jeśli miałyby to doprowadzić do poważnego konfliktu w rządzie, opowiadają się najczęściej badani stanowiący potencjalne elektoraty UW (68%), BBWR (60%) oraz ROP (60%). Opinia ta znajduje także duże poparcie wśród osób identyfikujących się z prawą stroną sceny politycznej (56%) oraz w grupie przeciwników rządu Włodzimierza Cimoszewicza.

★

★

★

Od kwietnia nie zmienił się stosunek społeczeństwa do rządu i jego działalności, a także do osoby premiera.

Półowa ankietowanych jest zdania, iż za rządów koalicji SLD-PSL reformy przebiegają zbyt wolno. Trzeba jednak podkreślić, że co drugi Polak dostrzega w działalności obecnego rządu wolę reformowania kraju.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Stosunek do rządu

(%)

	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	23	33	6	1151
Płeć					
Mężczyźni	40	24	32	3	544
Kobiety	37	22	33	9	608
Wiek					
do 24 lat	23	31	42	4	178
25-34	34	25	34	7	212
35-44	46	20	29	4	256
45-54	41	27	24	8	182
55-64	51	15	27	8	160
65 lat i więcej	33	18	40	9	163
Miejsce zamieszkania					
Wieś	32	17	41	9	426
Miasto do 20 tys.	35	28	29	8	112
od 21 do 100 tys.	47	22	26	5	251
101-500 tys.	42	23	32	3	196
501 tys. i więcej mieszk.	38	35	23	4	167
Region					
Północny	45	22	30	3	140
Zachodni	40	17	39	4	121
Środkowo-zachodni	50	15	28	7	171
Środkowy	31	31	29	8	230
Wschodni	32	28	31	8	142
Południowo-wschodni	34	18	44	5	159
Południowo-zachodni	38	25	30	7	188
Wykształcenie					
Podstawowe	32	18	41	9	368
Zasadnicze zawodowe	39	17	40	5	303
Średnie	45	28	23	5	377
Wyższe	39	41	18	2	104
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	38	41	20	1	90
Prac. umysł. niż. szczebla	47	26	21	5	123
Pracownicy fiz.- umysł.	30	30	33	7	67
Robotnicy wykwalifikowani	42	15	41	2	101
Robotnicy niewykwalifik.	27	21	46	5	66
Rolnicy	45	13	35	6	80
Prywatni przedsiębiorcy	36	30	29	4	44
Bierni zawodowo					
Renciści	36	20	36	9	155
Emeryci	43	20	27	10	204
Uczniowie i studenci	20	40	36	3	70
Bezrobotni	42	12	40	5	77
Gospodynie domowe i inni	37	18	39	6	70
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	39	33	24	5	140
Sektor państwowy	38	29	30	3	128
Sektor prywatny	37	24	35	4	222
Spółdzielczość	45	14	35	7	34
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	34	17	43	7	220
151 - 225	38	20	34	8	209
226 - 325	40	21	30	9	287
326 - 425	36	27	34	3	182
Powyżej 426 zł	45	35	17	3	181
Ocena własnych war. mater.					
Złe	31	27	33	8	375
Średnie	41	19	34	6	505
Dobre	42	25	29	4	271
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	19	40	36	5	83
Raz w tygodniu	34	25	33	8	669
Kilka razy w roku	46	16	34	3	300
W ogóle nie uczestniczy	56	15	24	6	98
Poglądy polityczne					
Lewica	77	5	16	2	255
Centrum	38	15	41	5	286
Prawica	15	54	28	3	313
Trudno powiedzieć	29	14	43	14	295

Tabela 2. Czy jest Pan(i) zadowolony(a), że na czele rządu stoi premier Włodzimierz Cimoszewicz?

	(%)				
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć		Liczba osób
Ogółem	49	25	26		1151
Płeć					
Mężczyźni	53	27	20		544
Kobiety	46	24	30		608
Wiek					
do 24 lat	36	36	28		178
25-34	37	36	27		212
35-44	53	21	26		256
45-54	52	28	19		182
55-64	67	11	22		160
65 lat i więcej	53	15	32		163
Miejsce zamieszkania					
Wieś	50	19	31		426
Miasto do 20 tys.	40	38	22		112
od 21 do 100 tys.	56	20	23		251
101-500 tys.	51	26	23		196
501 tys. i więcej mieszk.	43	37	21		167
Region					
Północny	50	28	22		140
Zachodni	58	19	24		121
Środkowozachodni	57	19	24		171
Środkowy	44	33	23		230
Wschodni	39	32	28		142
Południowo-wschodni	50	20	31		159
Południowo-zachodni	50	23	27		188
Wykształcenie					
Podstawowe	50	18	32		368
Zasadnicze zawodowe	46	25	29		303
Średnie	50	30	20		377
Wyższe	55	32	13		104
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	50	40	10		90
Prac. umysł. niż. szczebla	47	29	23		123
Pracownicy fiz. - umysł.	38	36	27		67
Robotnicy wykwalifikowani	52	29	18		101
Robotnicy niewykwalifik.	47	32	21		66
Rolnicy	53	10	37		80
Prywatni przedsiębiorcy	44	25	31		44
Bierni zawodowo					
Renciści	53	21	26		155
Emeryci	59	16	26		204
Uczniowie i studenci	33	41	26		70
Bezrobotni	45	23	32		77
Gospodynie domowe i inni	47	16	37		70
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	44	36	20		140
Sektor państwowy	50	31	18		128
Sektor prywatny	43	31	26		222
Spółdzielczość	69	17	14		34
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	49	18	33		220
151 - 225	47	23	30		209
226 - 325	50	25	25		287
326 - 425	50	29	21		182
Powyżej 426 zł	55	31	15		181
Ocena własnych war. mater.					
Złe	42	30	28		375
Średnie	52	20	28		505
Dobre	55	27	18		271
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	28	34	38		83
Raz w tygodniu	48	27	25		669
Kilka razy w roku	54	20	26		300
W ogóle nie uczestniczy	63	18	19		98
Poglądy polityczne					
Lewica	79	8	12		255
Centrum	53	24	23		286
Prawica	34	49	17		313
Trudno powiedzieć	35	15	49		295

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie w Polsce potrzebne są dalsze reformy w służbie zdrowia czy też niepotrzebne?

(%)

	Potrzebne	Niepotrzebne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	93	2	4	1152
Płeć				
Mężczyźni	94	3	3	544
Kobiety	93	2	5	608
Wiek				
do 24 lat	97	2	1	178
25-34	95	2	3	212
35-44	95	3	2	257
45-54	94	3	3	182
55-64	91	3	5	160
65 lat i więcej	86	2	12	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	89	3	8	426
Miasto do 20 tys.	94	4	2	112
od 21 do 100 tys.	97	1	2	251
101-500 tys.	96	2	2	196
501 tys. i więcej mieszk.	95	2	3	167
Region				
Północny	97	2	1	140
Zachodni	99	0	1	121
Środkowozachodni	92	2	6	171
Środkowy	94	2	4	230
Wschodni	91	2	8	142
Południowo-wschodni	87	6	7	159
Południowo-zachodni	95	3	3	189
Wykształcenie				
Podstawowe	87	4	9	368
Zasadnicze zawodowe	94	2	4	303
Średnie	97	2	1	378
Wyższe	100	0	0	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	100	0	0	90
Prac. umysł. niż. szczebla	97	2	1	123
Pracownicy fiz. - umysł.	94	2	3	67
Robotnicy wykwalifikowani	96	2	2	102
Robotnicy niewykwalifik.	94	4	2	66
Rolnicy	86	3	11	80
Prywatni przedsiębiorcy	100	0	0	44
Bierni zawodowo				
Renciści	90	2	8	155
Emeryci	89	4	8	204
Uczniowie i studenci	98	0	2	70
Bezrobotni	90	7	3	77
Gospodynie domowe i inni	98	0	2	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	98	1	2	140
Sektor państwowy	96	2	2	128
Sektor prywatny	96	3	1	223
Spółdzielczość	100	0	0	34
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	90	3	7	220
151 - 225	91	4	5	209
226 - 325	94	1	5	287
326 - 425	93	4	3	182
Powyżej 426 zł	97	2	1	181
Ocena własnych war. mater.				
Złe	89	5	6	375
Średnie	95	1	4	506
Dobre	97	1	2	271
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	90	3	7	83
Raz w tygodniu	94	2	3	669
Kilka razy w roku	92	2	6	300
W ogóle nie uczestniczy	93	3	4	98
Poglądy polityczne				
Lewica	94	3	3	255
Centrum	97	1	2	286
Prawica	96	2	1	313
Trudno powiedzieć	86	3	11	296

Tabela 4. Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie w Polsce potrzebne są dalsze reformy w oświacie czy też niepotrzebne?

(%)

	Potrzebne	Niepotrzebne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	91	3	6	1152
Płeć				
Mężczyźni	92	3	5	544
Kobiety	90	3	7	608
Wiek				
do 24 lat	97	1	1	178
25-34	93	2	5	212
35-44	94	3	3	257
45-54	90	6	4	182
55-64	88	3	9	160
65 lat i więcej	80	4	16	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	86	4	10	426
Miasto do 20 tys.	87	8	5	112
od 21 do 100 tys.	96	2	3	251
101-500 tys.	96	1	3	196
501 tys. i więcej mieszk.	92	4	4	167
Region				
Północny	92	2	6	140
Zachodni	98	1	1	121
Środkowozachodni	88	4	8	171
Środkowy	91	3	5	230
Wschodni	89	3	8	142
Południowo-wschodni	84	8	8	159
Południowo-zachodni	94	2	4	189
Wykształcenie				
Podstawowe	83	4	12	368
Zasadnicze zawodowe	91	4	5	303
Średnie	95	2	2	378
Wyższe	100	0	0	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	100	0	0	90
Prac.umysł.niż.szczebła	95	3	1	123
Pracownicy fiz.- umysł.	96	0	4	67
Robotnicy wykwalifikowani	95	1	3	102
Robotnicy niewykwalifik.	88	8	4	66
Rolnicy	83	4	13	80
Prywatni przedsiębiorcy	97	0	3	44
Bierni zawodowo				
Renciści	86	4	10	155
Emeryci	84	4	12	204
Uczniowie i studenci	98	0	2	70
Bezrobotni	90	3	5	77
Gospodynie domowe i inni	90	5	5	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	97	2	1	140
Sektor państwowy	95	3	2	128
Sektor prywatny	94	1	4	223
Spółdzielczość	100	0	0	34
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	88	4	8	220
151 - 225	86	6	7	209
226 - 325	92	2	6	287
326 - 425	90	4	6	182
Powyżej 426 zł	95	1	4	181
Ocena własnych war. mater.				
Złe	87	6	7	375
Średnie	91	2	6	506
Dobre	94	1	5	271
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	89	0	11	83
Raz w tygodniu	91	4	5	669
Kilka razy w roku	90	3	7	300
W ogóle nie uczestniczy	90	3	7	98
Poglądy polityczne				
Lewica	95	3	2	255
Centrum	94	4	2	286
Prawica	94	2	3	313
Trudno powiedzieć	81	4	15	296

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie w Polsce potrzebne są dalsze reformy w ubezpieczeniach społecznych czy też niepotrzebne?

(%)

	Potrzebne	Niepotrzebne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	91	3	6	1152
Płeć				
Mężczyźni	93	3	4	544
Kobiety	89	4	7	608
Wiek				
do 24 lat	95	3	2	178
25-34	92	2	5	212
35-44	92	4	4	257
45-54	95	3	2	182
55-64	87	5	8	160
65 lat i więcej	83	3	15	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	87	5	8	426
Miasto do 20 tys.	91	6	3	112
od 21 do 100 tys.	93	2	5	251
101-500 tys.	97	0	2	196
501 tys. i więcej mieszk.	92	2	6	167
Region				
Północny	94	1	5	140
Zachodni	98	0	2	121
Środkowozachodni	91	3	7	171
Środkowy	90	3	7	230
Wschodni	89	4	7	142
Południowo-wschodni	84	10	6	159
Południowo-zachodni	93	2	5	189
Wykształcenie				
Podstawowe	83	5	12	368
Zasadnicze zawodowe	93	3	4	303
Średnie	95	3	2	378
Wyższe	99	0	1	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	100	0	0	90
Prac.umysł.niż.szczebła	94	4	2	123
Pracownicy fiz.- umysł.	98	1	2	67
Robotnicy wykwalifikowani	97	1	2	102
Robotnicy niewykwalifik.	86	5	9	66
Rolnicy	81	8	11	80
Prywatni przedsiębiorcy	98	2	0	44
Bierni zawodowo				
Renciści	88	3	9	155
Emeryci	85	4	11	204
Uczniowie i studenci	97	0	3	70
Bezrobotni	87	6	7	77
Gospodynie domowe i inni	92	5	3	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	96	2	2	140
Sektor państwowy	95	3	2	128
Sektor prywatny	94	2	3	223
Spółdzielczość	100	0	0	34
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	89	5	6	220
151 - 225	88	5	7	209
226 - 325	91	2	7	287
326 - 425	91	4	6	182
Powyżej 426 zł	96	1	3	181
Ocena własnych war. mater.				
Złe	88	5	7	375
Średnie	92	3	5	506
Dobre	93	1	5	271
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	82	7	11	83
Raz w tygodniu	92	3	5	669
Kilka razy w roku	90	3	7	300
W ogóle nie uczestniczy	95	0	5	98
Poglądy polityczne				
Lewica	94	3	3	255
Centrum	95	3	2	286
Prawica	95	3	1	313
Trudno powiedzieć	80	3	17	296

Tabela 6. Czy za rządów obecnej koalicji SLD-PSL proces reformowania kraju przebiega:
1 - zbyt szybko; 2 - w takim tempie jak powinien; 3 - zbyt wolno

	(%)				
	1	2	3	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	6	20	54	20	1149
Płeć					
Mężczyźni	6	21	58	15	541
Kobiety	6	20	50	25	608
Wiek					
do 24 lat	5	25	56	14	178
25-34	7	19	55	19	209
35-44	6	23	52	20	256
45-54	5	17	63	15	182
55-64	5	20	55	21	160
65 lat i więcej	6	16	42	36	163
Miejsce zamieszkania					
Wieś	7	16	50	27	423
Miasto do 20 tys.	4	18	54	24	112
od 21 do 100 tys.	4	25	54	17	251
101-500 tys.	6	22	54	18	196
501 tys.i więcej mieszk.	4	23	63	10	167
Region					
Północny	5	20	62	12	140
Zachodni	2	18	59	21	121
Środkowozachodni	2	22	51	19	173
Środkowy	11	15	69	23	230
Wschodni	8	15	53	20	140
Południowo-wschodni	8	17	51	24	159
Południowo-zachodni	3	33	42	22	188
Wykształcenie					
Podstawowe	7	17	45	31	368
Zasadnicze zawodowe	6	22	54	18	301
Średnie	6	21	58	15	377
Wyższe	1	21	67	11	104
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	0	20	70	10	90
Prac.umysł.niż.szczebla	8	23	56	13	123
Pracownicy fiz.- umysł.	14	19	53	14	67
Robotnicy wykwalifikowani	5	25	54	15	98
Robotnicy niewykwalifik.	7	17	61	15	66
Rolnicy	8	19	44	30	80
Prywatni przedsiębiorcy	1	13	73	14	44
Bierni zawodowo					
Renciści	7	22	41	29	155
Emeryci	3	17	53	28	204
Uczniowie i studenci	3	17	59	21	70
Bezrobotni	7	24	54	15	77
Gospodynie domowe i inni	6	25	47	23	70
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	3	19	65	14	140
Sektor państwowy	8	26	52	15	128
Sektor prywatny	7	19	59	15	220
Spółdzielczość	3	16	69	12	34
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 150 zł	8	16	51	26	217
151 - 225	8	24	47	21	209
226 - 325	5	23	51	21	287
326 - 425	3	18	60	19	182
Powyżej 426 zł	4	24	60	11	181
Ocena własnych war. mater.					
Złe	8	16	52	24	375
Średnie	5	23	52	21	503
Dobre	4	21	60	15	271
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	5	8	55	32	83
Raz w tygodniu	6	19	55	20	669
Kilka razy w roku	5	27	48	20	297
W ogóle nie uczestniczy	6	19	62	12	98
Poglądy polityczne					
Lewica	6	37	43	14	255
Centrum	7	21	57	15	286
Prawica	3	10	74	13	311
Trudno powiedzieć	6	15	39	40	295

Tabela 7. Czy, Pana(i) zdaniem, rząd chce przeprowadzić te reformy czy też nie?

	(%)			
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	51	26	23	1151
Płeć				
Mężczyźni	53	28	19	544
Kobiety	49	25	26	608
Wiek				
do 24 lat	58	27	16	178
25-34	53	27	20	212
35-44	59	24	18	256
45-54	43	36	21	182
55-64	54	23	23	160
65 lat i więcej	36	21	43	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	48	20	33	426
Miasto do 20 tys.	51	30	19	112
od 21 do 100 tys.	57	25	18	251
101-500 tys.	52	29	19	196
501 tys. i więcej mieszk.	49	40	11	167
Region				
Północny	51	31	18	140
Zachodni	56	27	17	121
Środkowozachodni	58	18	24	171
Środkowy	46	32	21	230
Wschodni	47	31	22	142
Południowo-wschodni	47	22	32	159
Południowo-zachodni	54	22	23	188
Wykształcenie				
Podstawowe	41	21	38	368
Zasadnicze zawodowe	50	26	24	303
Średnie	61	28	11	377
Wyższe	55	39	6	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	57	39	4	90
Prac. umysł. niż. szczebla	66	25	9	123
Pracownicy fiz. - umysł.	44	27	29	67
Robotnicy wykwalifikowani	54	31	15	101
Robotnicy niewykwalifik.	51	29	20	66
Rolnicy	44	18	38	80
Prywatni przedsiębiorcy	57	30	13	44
Bierni zawodowo				
Renciści	51	18	31	155
Emeryci	44	25	32	204
Uczniowie i studenci	50	42	8	70
Bezrobotni	54	20	26	77
Gospodynie domowe i inni	45	24	31	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	57	30	14	140
Sektor państwowy	51	36	13	128
Sektor prywatny	56	28	16	222
Spółdzielczość	56	12	32	34
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	49	20	30	220
151 - 225	54	21	25	209
226 - 325	49	28	23	287
326 - 425	52	30	18	182
Powyżej 426 zł	54	36	9	181
Ocena własnych war. mater.				
Złe	44	31	25	375
Średnie	52	23	24	505
Dobre	59	25	16	271
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	47	27	25	83
Raz w tygodniu	46	29	25	669
Kilka razy w roku	61	20	19	300
W ogóle nie uczestniczy	57	25	18	98
Poglądy polityczne				
Lewica	77	11	12	255
Centrum	59	27	14	286
Prawica	36	46	18	313
Trudno powiedzieć	37	17	46	295

Tabela 8. Ostatnio mówi się, że partie koalicji rządzącej chcą wstrzymać reformy do czasu przyszłych wyborów parlamentarnych, ponieważ nie mogą dojść do porozumienia. Czy, Pana(i) zdaniem: 1 - ważniejsze dla kraju jest, by partie rządzącej koalicji nie wchodziły ze sobą w konflikt, by był spokój w kraju, nawet jeśli to oznaczało zahamowanie reform; 2 - ważniejsze jest kontynuowanie reform, nawet jeśli miałyby to doprowadzić do poważnego konfliktu w rządzie

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	41	21	1151
Płeć				
Mężczyźni	36	47	17	544
Kobiety	40	36	25	607
Wiek				
do 24 lat	36	48	17	178
25-34	36	49	15	212
35-44	43	42	16	256
45-54	40	42	18	182
55-64	39	34	27	160
65 lat i więcej	31	30	39	163
Miejsce zamieszkania				
Wies	42	32	26	425
Miasto do 20 tys.	36	36	28	112
od 21 do 100 tys.	41	43	17	251
101-500 tys.	34	49	17	196
501 tys. i więcej mieszk.	28	58	14	167
Region				
Północny	37	47	16	140
Zachodni	26	54	20	121
Środkowo-zachodni	43	37	20	171
Środkowy	34	43	23	230
Wschodni	43	35	21	142
Południowo-wschodni	38	37	25	158
Południowo-zachodni	42	38	20	188
Wykształcenie				
Podstawowe	41	24	36	367
Zasadnicze zawodowe	41	42	17	303
Średnie	38	48	13	377
Wyższe	17	75	7	104
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	21	67	12	90
Prac. umysł. niż. szczebla	35	52	13	123
Pracownicy fiz.- umysł.	45	39	16	267
Robotnicy wykwalifikowani	40	45	14	101
Robotnicy niewykwalifik.	67	22	11	66
Rolnicy	41	38	21	80
Prywatni przedsiębiorcy	32	58	10	44
Bierni zawodowo				
Renciści	38	34	27	155
Emeryci	33	32	35	203
Uczniowie i studenci	27	61	12	70
Bezrobotni	48	26	25	77
Gospodynie domowe i inni	39	34	27	70
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	38	48	14	140
Sektor państwowy	39	43	19	128
Sektor prywatny	37	52	11	222
Spółdzielczość	49	46	5	34
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	47	32	21	220
151 - 225	39	37	24	208
226 - 325	37	37	26	287
326 - 425	37	43	20	182
Powyżej 426 zł	28	63	9	181
Ocena własnych war. mater.				
Złe	38	38	24	375
Średnie	38	40	22	505
Dobre	37	49	14	270
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	37	28	35	83
Raz w tygodniu	38	40	22	668
Kilka razy w roku	39	46	16	300
W ogóle nie uczestniczy	33	51	16	98
Poglądy polityczne				
Lewica	50	41	9	255
Centrum	40	46	14	296
Prawica	29	56	15	313
Trudno powiedzieć	34	22	44	295